

สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9

นายประเสริฐ โขหวิตกุล

ศูนย์วิจัยทั่วไป
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

ISBN 974-581-451-2

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

I 1520531

018178

STATE AND PROBLEMS OF ACADEMIC OPERATION OF THE ADMINISTRATIVE
COMMITTEE OF SECONDARY SCHOOL CLUSTERS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION NINE.

Mr. Prasert Kosawititkul

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-451-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการ
บริหารกลุ่ม โรงเรียนกรมสามัญศึกษา ลังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา ๑

โดย

นายประเสริฐ ไชยวิทกุล

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

Mr. Ratan ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prasanna ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

Dr. Jaithip ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์)

Dr. Nami ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นามิ เณรชอด)

ประเสริฐ ไชยวิติตกุล : สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑ (STATE AND PROBLEMS OF ACADEMIC OPERATION OF THE ADMINISTRATIVE COMMITTEE OF SECONDARY SCHOOL CLUSTERS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION NINE) อ.ที่ปรึกษา : ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 289 หน้า. ISBN 974-581-451-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑ โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและรักษามาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาได้จัดประชุมชี้แจงหลักสูตรแก่ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน มีการประชุมชี้แจงหลักการแก่ผู้บริหาร จัดบุคลากรไปช่วยเหลือโรงเรียนที่ขาดอัตรากำลัง ให้บริการด้านอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรม จัดตั้งศูนย์บริการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ ใ้ครูสนับสนุนการสอนได้ศึกษางานที่รับผิดชอบ ด้านการนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากร ได้จัดอบรมส่งเสริมการนิเทศการศึกษาแก่โรงเรียนในกลุ่ม มีการให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ วินัย กฎข้อบังคับต่าง ๆ มีการจัดสัมมนาช่วยผู้บริหาร มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูสนับสนุนการสอน ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีการจัดอบรมสัมมนาและแข่งขันทักษะวิชาชีพ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน มีการประชุมชี้แจงหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ด้านการวัดและประเมินผลงานวิชาการ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการ

2. การให้คำปรึกษาแนะนำและประสานงาน ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และจัดตั้งศูนย์รวมสื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการจัดแผนชั้นเรียนได้ประสานงานการรับนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่ม ด้านการจัดทำแผนการสอน ได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนและประสานงาน โดยการจัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อจัดทำแผนการสอน ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีได้จัดประชุมชี้แจงแก่ผู้บริหาร เกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมายของกลุ่มและการทำแผนปฏิบัติการตลอดปีของกลุ่มโรงเรียน

ปัญหาการดำเนินงานส่วนใหญ่ที่พบคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการพัฒนาหลักสูตรและการวัดประเมินผลทางวิชาการ ขาดงบประมาณดำเนินการในด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน ระยะเวลาดำเนินการกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ภาควิชา .....มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์.....
 สาขาวิชา .....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....
 ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิติกร .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....
 (Signatures of the author and supervisors)

C342584 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : STATE AND PROBLEMS/ACADEMIC/SECONDARY SCHOOL CLUSTERS

PRASERT KOSAWITITKUL : STATE AND PROBLEMS OF ACADEMIC OPERATION OF THE ADMINISTRATIVE COMMITTEE OF SECONDARY SCHOOL CLUSTERS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION NINE. THESIS ADVISOR : JAITHIP CHUHRATANAPHONG, Ph.D., 289 PP. ISBN 974-581-451-2

The purposes of this research were to study the state and problems of academic operation of the administrative committees of secondary school clusters under the Department of General Education, educational region nine. Sixty-five cluster committee members were interviewed. The instruments used for data collection were interview and document analysis forms. The data were analyzed by using percentage.

The results of the study were found as follow:

1. Educational Quality Promotion and Educational Standard Maintenance : In the curriculum development area, cluster committees held meetings to make school principals and teachers understand the curriculum; modified curriculum to suit the local needs; monitored and evaluated the curriculum implementation. In the teaching-learning promotion area, cluster committees held meetings for school principals; assigned staff to help teacher-shortage schools; provided school buildings for activities; organized service center for lending instructional materials and equipment; and encouraged supporting teachers to study the work assigned. In the educational supervision and staff development areas, cluster committees organized training programs on educational supervision for schools; provided knowledge on regulations and rules; organized seminars for assistant principals; and invited resource persons to upgrade supporting teachers. In the area of student knowledge and competence development, extra curricular activities were organized. In the area of educational and career guidance, seminars and competition were arranged. Moreover, meetings were held to clarify the measurement and evaluation criteria of each subject. The criteria for measurement and evaluation procedure were also formulated.

2. Counseling and Cooperation : Resource persons were invited to upgrade teachers on teaching-learning materials production and utilization, as well as educational technology utilization. Cluster committees organized teaching-learning material centers and educational technology centers. They also organized workshops and invited resource persons to upgrade teachers on how to do the instructional plan. Furthermore, cluster committees arranged the meeting for school principals on cluster policies and conducted all-year-round operation plan of the clusters.

Problems were found as follows : insufficient knowledge of teachers in curriculum development, measurement and evaluation; lack of budgets in teaching-learning promotion, in the development of students' knowledge and competence, in teaching-learning material production and utilization, and in educational technology utilization; and work behind schedule.

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... นิเทศการศึกษาและพัฒนาลักษณ์ .....
ปีการศึกษา ..... 2534 .....

ลายมือชื่อนิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร. ใจทิพย์ เข็มรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อีกทั้งคอยให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำด้วยดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุมี เณรรอด และอาจารย์สวัสดิ์ จงกล และได้รับความรู้และกำลังใจจากคณาจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยทุกท่าน รวมทั้งศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 ที่กรุณาประสานงานให้กับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตร่วมรุ่นทุกท่านที่สนับสนุน และให้กำลังใจ คุณทรงศักดิ์ สอนถม ที่ให้ความสะดวก และช่วยเหลือในการจัดเก็บข้อมูล รวมทั้งกำลังใจในการทำวิจัย คุณประคอง ละออกุล ที่กรุณาจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบเป็นสิ่งบูชาพระคุณ พ่อ แม่ ที่ให้ชีวิต และสิ่งที่ตั้งงามที่สุด ครู-อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และผู้เขียนเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องทุกท่าน

ประเสริฐ โฆษวิทิตกุล

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	รายการตารางประกอบ.....	ญ
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	6
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
	การนำเสนอผลการวิจัย.....	13
2	ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
	แนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่ม และการบริหารงานรูปคณะกรรมการ.....	14
	ความสำคัญของกลุ่มโรงเรียน.....	16
	ความเป็นมาของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา.....	18
	การบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาในปัจจุบัน.....	20
	งานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา.....	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล..... 63
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 63
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 64
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 65
	การสร้างเครื่องมือ..... 66
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 67
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 68
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย..... 68
4	การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 69
	การวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์..... 72
	การวิเคราะห์สถานการณ์ดำเนินงานด้านวิชาการ..... 77
	การวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานด้านวิชาการ..... 171
	การวิเคราะห์เอกสาร..... 213
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... 223
	สรุปผลการวิจัย..... 224
	อภิปรายผล 230
	ข้อเสนอแนะทั่วไป..... 241
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต..... 241

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	242
ภาคผนวก.....	250
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้กำหนดขอบเขตการวิจัย.....	251
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย.....	252
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	257
แบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือวิจัย.....	258
แบบศึกษาเอกสารเพื่อการวิจัย	285
ประวัติผู้เขียน.....	289

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	สถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....	72
2	การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	77
3	การดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนการสอน.....	85
4	การดำเนินงานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาและพัฒนาบุคลากร.....	101
5	การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน.....	119
6	การดำเนินงานเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ.....	125
7	การดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน.....	131
8	การดำเนินงานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลงานวิชาการ.....	137
9	การดำเนินงานเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	143
10	การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน.....	151
11	การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดแผนชั้นเรียน.....	157
12	การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดแผนการสอน.....	160
13	การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี.....	166
14	ปัญหาการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตร.....	171
15	ปัญหาการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเรียนการสอน.....	175
16	ปัญหาการดำเนินงานด้านการนิเทศการศึกษา.....	178
17	ปัญหาการดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากร.....	182
18	ปัญหาการดำเนินงานด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน.....	184
19	ปัญหาการดำเนินงานด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ.....	187
20	ปัญหาการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียน.....	190
21	ปัญหาการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลงานวิชาการ.....	192
22	ปัญหาการดำเนินงานด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน.....	196

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23	ปัญหาการดำเนินงานด้านการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน..... 200
24	ปัญหาการดำเนินงานด้านการจัดแผนชั้นเรียน..... 204
25	ปัญหาการดำเนินงานด้านการจัดแผนการสอน..... 206
26	ปัญหาการดำเนินงานด้านการจัดแผนปฏิบัติการประจำปี..... 209
27	จำนวน และร้อยละของเอกสารที่ศึกษา จำแนกตามรายการเอกสารที่สำนักงาน คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา จัดทำขึ้น..... 213
28	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารกลุ่ม โรงเรียนกรมสามัญศึกษารับผิดชอบ จำแนกตามงานด้านวิชาการของ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ที่ได้จากการศึกษาแผน ปฏิบัติการ ประจำปี 2534..... 214
29	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการซึ่งคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษารับผิดชอบ จำแนกตามลักษณะการจัดองค์การในการดำเนินงาน ตามโครงการ..... 216
30	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษารับผิดชอบ จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ..... 217
31	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการซึ่งคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนรับผิดชอบ จำแนกตามบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ..... 219
32	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการซึ่งคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษารับผิดชอบ จำแนกตามกิจกรรมของโครงการ..... 220
33	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการซึ่งคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษารับผิดชอบ จำแนกตามการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ..... 221
34	จำนวน และค่าร้อยละของโครงการที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กรมสามัญศึกษารับผิดชอบ จำแนกตามปัญหาในการปฏิบัติงานตามโครงการ... 222